

- C O N C E P T -

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Aan de raad van de gemeente Koggenland
T.a.v. mevrouw drs. E.M.L. Marijnissen, griffier
Postbus 21
1633 ZG AVENHORN

Haarlem, 26 juni 2023

Betreft : accountantsrapport 2022
Reg.nr. : 103020/215/

Geachte leden van de raad,

In aansluiting op onze werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2022 van uw gemeente, presenteren wij u hierbij de resultaten van onze controle.

De hierin opgenomen bevindingen en aanbevelingen hebben wij reeds ambtelijk in concept besproken.

De jaarrekeningcontrole is bij uw gemeente op een prettige en in een constructieve samenwerking verlopen. Wij hebben van het management en medewerkers een goede medewerking en alle benodigde informatie ontvangen. Onze dank hiervoor.

Wij zijn gaarne bereid tot het verstrekken van nadere toelichtingen.

Hoogachtend,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: accountantsrapport 2022 gemeente Koggenland

- C O N C E P T -

EIL

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

ACCOUNTANTSRAPPORT 2022

GEMEENTE KOGGENLAND

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

1	INLEIDING.....	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Controleaanpak	1
1.3	Samenvatting bevindingen	2
2	CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES.....	3
2.1	Controleplan en -protocol	3
2.2	Risicoanalyse	3
2.3	Controletoleranties	3
3	UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIMCONTROLE..	4
3.1	Opzet van de verbijzonderde interne controle	4
3.2	Stappen naar de rechtmatigheidsverantwoording.....	4
3.3	Uitvoering VIC	5
3.4	Samenvattende VIC-rapportage	5
3.5	Voortgezette procescontroles.....	6
3.5.1	Jeugdwet en WMO	6
3.5.2	Inhuur medewerkers.....	8
3.6	Opgvolging bevindingen managementletter en rapport vorig jaar	8
4	UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE	10
4.1	Algemeen	10
4.2	Begrotingsrechtmatigheid.....	10
4.3	Administratievoering	11
4.4	De jaarrekening en de BBV	12
4.5	Programmarekening van baten en lasten	12
4.6	Balans en financiële positie	13
4.7	Grondexploitaties en paragraaf grondbeleid	15
4.8	Woningbedrijf	15
5	SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)	17
5.1	Algemeen	17
5.2	Toenemend aantal regelingen	17
5.3	Projectverantwoordelijkheid in relatie met SiSa	18
6	OVERIGE BEVINDINGEN EN ONTWIKKELINGEN	19
6.1	Wet Normering Topinkomens (WNT).....	19
6.2	Fraude	19
6.3	Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.4	Automatisering en informatiebeveiliging	19

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

7	ACTUELE ONTWIKKELINGEN	21
7.1	Handreiking Uniform Control Framework.....	21
7.2	Invoering Omgevingswet is een feit	21
7.3	Aanpassingen in Notitie Overhead.....	21
7.4	Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan	21
7.5	Adviesrapport 'Elke regio telt'	22
8	CONCLUSIE.....	23
8.1	Geconstateerde fouten en onzekerheden	23
8.2	Samenvatting bevindingen in dit rapport.....	23
8.3	Controleverklaring	24

BIJLAGE

Tabel van bevindingen SiSa-bijlage 2022

Aan de raad van de gemeente Koggenland
Postbus 21
1633 ZG AVENHORN

Haarlem, 26 juni 2023

Betreft : accountantsrapport 2022
Reg.nr. : 103020/215/

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Koggenland gecontroleerd. In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer.

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Met uw besluit van 17 januari 2022 heeft u ons een nieuwe opdracht verstrekt tot de accountantscontrole van de jaarrekeningen 2022 en 2023 van de gemeente Koggenland. We zijn u erkentelijk voor het vertrouwen dat daaruit blijkt.

1.2 Controleaanpak

Onze controleaanpak is ten opzichte van de voorgaande boekjaren niet gewijzigd en bestaat uit hoofdlijnen uit drie 'fasen': de planning van de controle met daarin opgenomen een risicoanalyse, de interim-controle die in belangrijke mate is gericht op de processen binnen de gemeente en de jaarrekeningcontrole. In de jaarrekeningcontrole is ook de controle op de rijkssubsidieregelingen (via SiSa) en de controle op de WNT-verantwoording opgenomen.

Het controleplan komt aan bod in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 gaan wij kort in op de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC) en presenteren wij de belangrijkste bevindingen uit de interim-controle. De belangrijkste bevindingen uit de eindejaarscontrole staan in hoofdstuk 4. Vervolgens gaan wij apart in aparte hoofdstukken nog in op de SiSa-bijlage, enkele algemene controleonderwerpen en actualiteiten. Wij sluiten in hoofdstuk 8 af met een samenvatting van onze bevindingen en onze conclusie.

1.3 Samenvatting bevindingen

In deze paragraaf geven wij onze belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2022 weer. In onderstaande tabel hebben wij de in deze rapportage opgenomen aanbevelingen en bevindingen samengevat:

par.	Onderwerp	Oordeel	aanbeveling / toelichting
8.3	Getrouwheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
8.3	Rechtmatigheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
6	SiSa-verantwoording	Geen overschrijding	Gegevens zijn deugdelijk tot stand gekomen.
5.4	Naleving BBV	Voldoende	BBV-wijzigingen zijn (grotendeels) doorgevoerd.
3.1	Verbijzonderde interne controles	Voldoende	De opzet en kaders staan. Aandacht nodig voor gedegen en tijdige uitvoering. En zorg voor verdere doorontwikkeling naar de interne rechtmatigheidscontrole.
3.6	Opvolging aanbevelingen Managementletter	Pragmatisch aanpak	Aanbevelingen worden op een praktische wijze opgepakt, deels door ze mee te nemen in toekomstige ontwikkelingen.
5.2	Begrotingsrechtmatigheid	Eén overschrijding	Overschrijding op programma Welzijn & Zorg, echter niet verwijtbaar.
3.5.1	Sociaal domein – Wmo en Jeugdzorg	Aandacht nodig	Interne beheersing inmiddels op orde. Aandacht voor de rechtmatige inbedding van (regionale) prestatieafspraken en verantwoordingsprotocollen.

Zoals uit de tabel hierboven blijkt vragen we uw expliciete aandacht voor enkele onderwerpen in het sociaal domein. Er zijn in dit werkveld in regionaal verband afspraken gemaakt over prestatieafspraken met zorgverleners en de wijze van verantwoorden van zorgverleners. Alhoewel er gewerkt is aan instrumenten om processen te stroomlijnen (er zijn ‘toolkits’ ontwikkeld), zijn er -uit oogpunt van controle – nog aspecten niet adequaat uitgewerkt. Dit wordt intern onderkend, maar – mede omdat de vernieuwingen in regionaal verband zijn ingezet – is het lastig hierin zelfstandig stappen te ondernemen. We adviseren dit te onderkennen en dit bestuurlijk te bekrachtigen.

We hebben meermalen stilgestaan bij de ontwikkelingen van de afdeling Financiën, de afdeling waar wij bij uitstek contact mee hebben. Het opnieuw invullen van de ontstane vacatures, het evenwichtig verdelen van taken en werkzaamheden heeft veel aandacht gekost. Inmiddels is voor het merendeel van de functies weer invulling gevonden, al is het deels pas zeer recent. Verder is de formatie van de afdeling in 2022 uitgebreid met twee 2 fte., waaronder een medewerker voor rechtmatigheid. Overigens is daarmee het verlies van ervaring en kwaliteit nog niet direct gecompenseerd, dat kost tijd en inspanning.

Een noemenswaardige ontwikkeling in dit kader is verder dat de regie voor de P&C-producten, waaronder de Jaarstukken, is overgedragen aan twee afdelingshoofden, waarmee het integrale karakter van deze documenten accent krijgt. Financiën blijft verantwoordelijk voor de financiële component van de P&C-cyclus.

2 CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES

2.1 Controleplan en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen, dit zowel ten aanzien van getrouwheids- als rechtmatigheidsaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten en de SiSa bijlage en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2022 is vastgelegd in het 'Controleprotocol jaarrekening 2015'. Het normenkader wordt periodiek geactualiseerd, op 7 februari 2023 heeft het college het normenkader 2022 vastgesteld. Deze documenten zijn uitgangspunt geweest voor de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2022. Protocollen en kaders voor de controle hoeven niet elk jaar te worden bijgesteld, wel is een periodieke beoordeling of de kaders nog voldoende actueel zijn relevant.

2.2 Risicoanalyse

Bij aanvang van de controle hebben wij een risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de belangrijkste risico's waarmee de gemeente te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening.

2.3 Controletoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. U heeft ons opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstolerantie:

Goedkeuringstolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (in % lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de jaarrekening 2022 van uw gemeente (de totale lasten, inclusief de dotaties aan reserves, bedragen € 83,6 miljoen) betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van afgerond € 0,84 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 2,5 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Een rapporteringstolerantie is niet nader vastgesteld. Significante verschillen worden altijd aan uw raad gemeld. Indien er fouten en onzekerheden voor onze oordeelsvorming relevant zijn, herhalen wij deze in het laatste hoofdstuk van dit rapport bij de conclusies.

3 UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIMCONTROLE

3.1 Opzet van de verbijzonderde interne controle

De gemeente Koggenland maakt ten behoeve van de borging van de rechtmatigheid gebruik van een intern controleplan. Voor 2022 is er geen nieuw plan opgesteld, er is voor gekozen om het voor 2021 gehanteerde IC-plan ook voor 2022 van toepassing te verklaren. Er is voor deze benadering gekozen omdat er langere tijd onduidelijk was wanneer de veranderingen rondom de rechtmatigheidsverklaring in zouden gaan; daarnaast speelde de personele bezetting bij Financiën een rol.

De laatste jaren zijn steevast stappen gezet. In 2022 was er, mede door de inzet die de Oekraïne-crisis vroeg, weinig aandacht voor ontwikkelingen in de VIC. Daarnaast werd node gewacht op de nieuwe medewerker rechtmatigheid, een vacature die in het najaar concreet ingevuld is. Deze stagnatie zorgt er wel voor dat er in 2023 verplicht grote stappen moeten worden gezet.

Het controleplan omvat een beleidsmatig kader (waarin de relatie met de andere onderzoeken namens raad en college wordt weergegeven, de doelstellingen worden uitgewerkt en de relatie interne controle vs. verbijzonderde interne controle wordt toegelicht) en de praktische invulling: het concrete controleschema en de planning voor jaar.

De aanpak van het controleplan is risico-gericht; maar naar ons idee kunnen de overwegingen die daarbij gebruikt zijn nog nader worden uitgewerkt. Volgens het voorliggende controleschema (uit 2021) krijgen tien van de vorig jaar ook beoordeelde processen ook dit jaar aandacht van de VIC; en we hebben gezien dat hieraan maar deels invulling gegeven is (zie ook par. 3.3).

Wij zijn van mening dat de huidige aanpak een acceptabele basis vormt voor de VIC. Tegelijk past wel de expliciete kanttekening dat de VIC een bredere opzet en uitvoering nodig heeft, wil deze kunnen dienen als basis voor de rechtmatigheidstoets komende jaren (zie ook par. 3.2).

Randvoorwaarden

Aan controlewerkzaamheden in algemene zin, en dus ook aan VIC-werkzaamheden, worden randvoorwaarden gesteld: onafhankelijkheid, deskundigheid en kwaliteit. Natuurlijk nemen we bij het duiden van deze voorwaarden bij de VIC van Koggenland de aard en omvang van de organisatie in beschouwing.

In het najaar is bij Financiën de bezetting uitgebreid met een medewerker die specifiek rechtmatigheid als werkterrein heeft en in het kader daarvan belast is met coördinatie van de interne controles en uitvoering van de VIC. Naar ons idee is dit een verstandige keuze geweest om op deze wijze specifiek uitwerking te kunnen gaan geven aan ontwikkeling en uitvoering van de activiteiten rondom rechtmatigheid: er is inspanning nodig om het controlehuis goed op te tuigen.

3.2 Stappen naar de rechtmatigheidsverantwoording

Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 moet de gemeente de eerder gezette stappen nu feitelijk invullen. Want nu – na flinke vertraging – ook de eerste kamer de wetgeving heeft bekrachtigd wordt het college het komende jaar verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverklaring.

In het Interne Controle Plan 2021 was een aanzet gegeven voor de stappen die nodig zijn om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening, waar het college ook onderbouwd zijn verantwoordelijkheid voor kan nemen. In elk geval moeten de beleidsmatige kaders door college en raad worden vastgesteld: de verantwoordingsgrenzen (3% of minder), de rapportagegrenzen en

het normenkader. Over de invulling hiervan is al overleg gevoerd met de auditcommissie, verstandig om de kaders binnenkort concreet vast te leggen.

Naast de beleidsmatige kaders moet bekeken worden hoe de VIC vorm te geven zodat deze een goede basis vormt voor het jaarlijkse rechtmatigheids-statement van het college. Tot dusverre is het doel van de VIC (zie ook de inleiding van het VIC-plan) 'onvolkomenheden op te sporen', om 'bijsturende maatregelen te nemen' en 'de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren'. Nu de VIC ook gebruikt gaat worden ter onderbouwing van een jaarlijks oordeel is het nodig om te bekijken of:

- alle relevante processen (zowel uit financieel oogpunt als vanuit een risico-benadering) jaarlijks in de VIC worden betrokken (betrek ook de gemeentelijke belastingen, leges, declaraties Wmo jaarlijks in de controle);
- naast de dossiercontroles er andere controlewerkzaamheden nodig zijn om de doelstelling te halen (verbandcontroles, aansluitingen, cijferbeoordelingen).

En nu er bij de afsluiting van het jaar ook moet worden gewogen en getoetst aan een norm in euro's (een % van de totale lasten), moeten er ook structuren voor deze toetsing worden ontwikkeld:

- het uitdrukken van een gevonden fout in euro's (omvang, foutenmarge);
- het duiden van fouten (eenmalig, incidenteel, structureel) en het wegen ervan (soort/aard, frequentie, voorkomen);
- het analyseren van de massa en het extrapoleren van fouten c.q. vertalen van bevindingen naar de massa (het proces, de totale stroom, de vermogenspost).

Het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen hiervoor is nodig om uiteindelijk op jaarrekening-niveau een totaaloordeel te hebben; en dus het college onderbouwd een uitspraak te kunnen laten doen.

3.3 Uitvoering VIC

We beschreven de laatste jaren de ontwikkelingen die de VIC doorgemaakt heeft: de gedegen, stelselmatige aanpak, het opstellen van procesbeschrijvingen, de uitvoering van de (V)IC met goede vastleggingen en de rapporteren in aparte notities per beoordeeld proces. Voor een aspect vragen we wel nog aandacht.

Tijdigheid

Aandachtspunt blijft de tijdige uitvoering van de VIC-werkzaamheden; het afgelopen jaar bleek het nog lastig om VIC-werkzaamheden tijdig uit te voeren. Bij het VIC-plan is bewust een tijdschema opgenomen voor de uitvoering van de VIC-werkzaamheden. Niet alleen om de uitvoering sec te bewaken, ook er zorg voor te dragen dat de VIC-werkzaamheden zo worden gepland en uitgevoerd dat de uitkomsten ervan (de bevindingen, de adviezen en het oordeel) van waarde zijn voor de organisatie. En dat zijn ze alleen als er snel genoeg teruggekoppeld wordt naar de procesverantwoordelijken.

Daarom dringen wij erop aan de VIC tijdig uit te voeren en de doorlooptijd ervan beperkt te houden: de organisatie is gediend met snelle terugkoppeling. Daarom ook geven wij in overweging om VIC-werkzaamheden meer te spreiden over het jaar, bijv. door detailcontroles per proces in twee perioden te verdelen en daarover apart te rapporteren.

3.4 Samenvattende VIC-rapportage

We gaven vorig jaar al aan dat de rapportages over de VIC een duidelijke ontwikkeling hebben ondergaan. Er is dit jaar per beoordeeld proces een memo met bevindingen opgesteld, waar nodig voorzien van aanbevelingen. De controlebevindingen en -memo's zijn afgestemd met medewerkers en management.

Het afrondende VIC-verslag over 2022 was pas laat beschikbaar en wordt eind mei aan het college aangeboden. We adviseren om het management a periodiek te informeren over voortgang, de resultaten en bevindingen te bundelen en (algemene) aanbevelingen te doen. Naar onze mening zou een korte, heldere managementrapportage per halfjaar haalbaar moeten zijn. Het stelselmatig verzamelen, wegen en rapporteren (zowel kwalitatief als kwantitatief) over de VIC-resultaten is ook nodig ter voorbereiding op de rechtmatigheidsrapportage(s) waarvoor de VIC-bevindingen de basis zijn.

De VIC-bevindingen

De bevindingen, fouten, omissies etc. worden in de afsluitende VIC-rapportage voor het management omgezet in een aantal adviezen. Deze adviezen onderstrepen we van harte:

- geef meer aandacht aan de opvolging van afspraken en adviezen uit de (V)IC;
- bij inkoop en aanbesteden: stel nieuw inkoopbeleid op en pas het mandaatstatuut hierop aan
- bij leges omgevingswet: stel een procesbeschrijving en checklist op voor de invoer tarieven Squit (met invoering van het 4-ogen-principe);
- stel een procesbeschrijving op voor het verstrekken van cadeaus aan cliënten en laat advies uitbrengen of het hebben van een kas bij het Zorgteam wenselijk is;
- bij jeugdzorg en Wmo: laat afwijken van de regionale methode voor resultaatmeting alsnog door college bekrachtigen;
- bij beheer Reserves en voorzieningen: stel een toelichting op bij de regels voor het gebruik reserves en voorzieningen (i.c.m. een procesbeschrijving en een checklist);
- voor treasury: actualiseer het Treasurystatuut.

3.5 Voortgezette procescontroles

Tijdens onze interim-controle hebben wij de opzet en bestaan van het stelsel van administratieve organisatie en interne beheersing van de meeste (kern)processen beoordeeld. Verder hebben wij de werking getoetst van de beheersingsmaatregelen in deze processen.

Tijdens de eindejaarscontrole doen we, naast de jaarrekeningcontrole, nog een enkele, voortgezette procescontrole op belangrijkste financiële processen om vast te stellen dat interne beheers- en controlemechanismen ook de laatste maanden onverkort gefunctioneerd hebben. Twee onderwerpen brengen we, deels in herhaling, onder uw aandacht.

3.5.1 Jeugdwet en WMO

De overdracht van de rijkstaken in het kader van de Jeugdwet en de WMO heeft inmiddels bijna vijf jaar geleden plaatsgevonden. De invoering de eerste jaren ging met horten en stoten, de laatste jaren is nadrukkelijk gewerkt aan de ontwikkeling van de processen en we concluderen dat de processen binnen het Sociaal domein nu beheerst verlopen. Deze conclusies blijken ook uit het verslag kwaliteitscontroles 2022 Zorgteam en de VIC-verslagen voor Jeugd en WMO. Hoewel in deze rapportages wel nog steeds detailbevindingen worden gerapporteerd; er blijft continue aandacht nodig voor deze complexe processen.

Daarnaast zorgden een paar ontwikkelingen voor veranderingen die in de processen moeten worden ingepast, waardoor ook het administratieve beheer verandert:

- er zijn met de zorgverleners nieuwe overeenkomsten afgesloten met onder meer een nieuwe, resultaatgerichte bekostigingssystematiek;
- in de nieuwe overeenkomsten wordt aangesloten bij een eigen administratieprotocol, niet meer bij het landelijke verantwoordings- en controleprotocol;

In regioverband zijn de nodige stappen gezet om de nieuwe werkwijze en processen in te richten en de uitvoering te begeleiden; het resultaat is onder meer een complete toolkit met werkdocumenten voor zowel Jeugd als Wmo op de regionale website. Daarmee lijken de processen in redelijke wijze ingericht.

Vanuit controle-oogpunt blijven er in dit kader echter twee aspecten van belang die expliciet aandacht van het college vergen.

- resultaatgerichte bekostigingssystematiek

Vanaf 2020 is in de nieuwe overeenkomsten met zorgverleners vastgelegd dat de bekostiging plaatsvindt per traject op basis van vooraf vastgelegde te behalen resultaten. Deze resultaten worden, per cliënt, vastgelegd in een perspectiefplan. Voor de gemeente is de vraag hoe ze, als de digitale melding 'volgens plan beëindigd' binnenkomt, kunnen weten en kunnen aantonen dat de prestatie waarvoor betaald wordt ook daadwerkelijk geleverd is.

De laatste jaren is, in regionaal verband, gewerkt aan het concreet maken en inregelen in de procedures van deze aspecten. Dat is tot op heden nog niet gelukt, waardoor er in de praktijk altijd de afgesproken vergoeding aan de zorgverlener wordt uitbetaald. Deze werkwijze is onlangs door het college bekrachtigd, ook voor het jaar 2023.

Het voornemen is om voor de zomer te bepalen hoe het resultaatgericht werken in 2024 en verder vorm wordt gegeven.

- eigen administratie-protocol

In voorgaande jaren sloten de Westfriese gemeenten zich aan bij de algemene, landelijke protocollen voor verantwoording en controle. In plaats daarvan zijn nu in de regio eigen 'Administratieprotocollen 2020 en verder' ontwikkeld, zowel voor Jeugd en Wmo. Deze protocollen sluiten beter aan bij de arrangement- en productstructuur die ontwikkeld is.

In deze nieuwe protocollen wordt afgezien van het indienen van een jaarverantwoording door de zorgverlener. Wel wordt er nog gevraagd naar controle door de (huis)accountant van de zorgverlener op de levering van de zorg. Wij achten dit 'sluitstuk' op de zorglevering van groot belang, zeker gelet op de beperkte mate waarin de gemeenten zelf grip hebben op de prestatielevering. Tegelijkertijd vragen we ons wel af welke handvatten de huisaccountant heeft om van een afgesloten zorgtraject met inhoudelijk afspraken over de te leveren zorg en de te behalen resultaten een uitspraak te doen.

Tozo

De corona-crisis is, maatschappelijk gezien, voorbij. Vanuit beheersmatig oogpunt nog niet helemaal. Zo vergde de afwikkeling van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) het afgelopen jaar nog wel inzet. Ook de uitvoering van de Tozo was neergelegd bij WerkSaam Westfriesland en de controle daarop bij de huisaccountant van WerkSaam.

Voor de uitvoering heeft WerkSaam specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld. Uit de ontvangen controledocumentatie en collegiale afstemming met de huisaccountant van de sociale dienst bleek dat het M&O-beleid concreet invulling gekregen heeft, dat ontvangen signalen nagevolgd zijn en de beoordeelde uitkeringen rechtmatig zijn.

SVB

De Sociale Verzekeringsbank (SVB), die voor de gemeente de persoonsgebonden budgetten administratief beheert, had haar organisatie over 2022 –evenals de jaren daarvoor– nog niet op orde: de

accountant gaf voor de getrouwheid een verklaring met beperking; voor de rechtmatigheid was het oordeel afkeurend. Wij nemen deze oordelen (de financiële omvang is beperkt) mee in onze afweging rondom ons oordeel.

3.5.2 Inhuur medewerkers

Het inhuren van medewerkers is, vanwege bevindingen in eerdere jaren, al langere tijd een specifiek onderdeel van de (V)IC. Omdat ook dit jaar de VIC een onrechtmatigheid constateert blijkt deze aandacht volledig terecht. Alhoewel het college, na de melding vanuit de VIC, voor de verlenging van deze inhuur achteraf alsnog een afwijkingsbesluit heeft genomen is specifieke zorg voor inkoop- en aanbesteding van belang.

Dat de gemeente zich dit jaar aansluit bij de Stichting Rijk voor ondersteuning op het gebied van inkoop en aanbesteding en ontwikkeling van de inkoopfunctie is verstandig. Dan kunnen ook ontwikkelingen die al jaren op de rol staan (actualiseren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, opstellen procesbeschrijvingen, ontwikkelen procesafspraken, specifieke formulieren) nu feitelijk invulling krijgen.

3.6 Opvolging bevindingen managementletter en rapport vorig jaar

Conform onze opdrachtbevestiging hebben wij alle relevante gedetailleerde controlebevindingen na afronding van onze interim-controle gerapporteerd in onze managementletter van 20 december 2022. De interim-controle is vooral gericht op de kwaliteit van de interne beheersing, inclusief het rechtmatigheidsbeheer, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen inzake de interne controles hebben wij, samen met de voortgang/opvolging ervan, in de onderstaande tabel op hoofdlijnen weergegeven.

nr.	aanbeveling	status / advies ultimo mei 2023
1	Laat college de inhuur van een medewerker bekrachtigen.	Besluit is bekrachtigd door college.
2	Maak een addendum op het normenkader voor het niet opvolgen van het eigen administratieprotocol en niet afrekenen op resultaatsafspraken in de jeugdzorg en Wmo.	Het college heeft onlangs besloten af te wijken van de resultaatsafspraken en voor komende zomer te komen tot een structurele oplossing.
3	Vul de voorziening riool aan tot het niveau van het GRP.	Het nieuwe GRP is in ontwikkeling; daarin wordt rekening gehouden met het beleid rondom de tarieven rioolheffing.
4	Versterk de regievoering op de P&C-documenten.	Regie op de P&C-producten is in 2023 specifiek belegd.
5	Bewaak de verdere personele ontwikkeling bij de afdeling Financiën.	Inmiddels zijn weer twee vaste medewerkers geworven en gestart.
6	Ontwikkel de beleidsmatige kaders voor de rechtmatigheidsverklaring en laat deze door de raad vaststellen.	Deze zijn ontwikkeld en voorgelegd aan de auditcommissie.
7	Verbreed en ontwikkel de VIC zo dat deze kan dienen als basis voor de rechtmatigheidstoets.	Dit krijgt in 2023 vorm
8	Beoordeel of de voortgezette functiescheiding bij de factuurverwerking beter geborgd moet worden.	Deze beoordeling staat voor 2023 in de planning.

nr.	aanbeveling	status / advies ultimo mei 2023
9	Ontwikkel een vermogensbeleid, bijv. als onderdeel van de notitie reserves en voorzieningen.	Heeft nog geen invulling gekregen, ook niet bij de nieuwe nota reserves en voorzieningen.
10	Implementeer bij de eerstvolgende actualisatie van het GRP de BBV-richtlijnen.	Wordt bekeken bij het opstellen van het nieuwe GRP.
11	Volg de adviezen van de FG bij de belastingapplicaties op.	Krijgt aandacht bij een eerstvolgende wijziging van de gebruikte applicaties.
12	Zorg voor een systematiek waarbij aansluiting tussen financieel-administratieve applicaties geborgd is (par. 5.4).	Moet nog ontwikkeld en geborgd worden.
13	Neem in de rekening 2022 een openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	Wet open overheid is opgenomen in de rekening.

4 UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE

4.1 Algemeen

De controle van de jaarrekening is in april 2023 uitgevoerd. De kwaliteit van de ter controle aangeboden concept jaarrekening 2022, inclusief de SiSa-verantwoording, was voldoende om onze controle te starten. De dossiervorming van de jaarrekeningposten was adequaat en beschikbaar bij de start van de controle. Verder hebben wij de volledige medewerking ontvangen van uw medewerkers bij het uitvoeren van de controle.

De op grond van de jaarrekeningcontrole afgegeven goedkeurende controleverklaring hebben wij separaat aan u toegestuurd en is in de definitieve versie van de jaarrekening opgenomen. De definitieve jaarrekening was op tijd beschikbaar voor behandeling in het college en in de auditcommissie van uw raad.

In dit hoofdstuk rapporteren wij u de belangrijkste bevindingen uit de jaarrekeningcontrole 2022.

4.2 Begrotingsrechtmatigheid

Voor de rechtmatigheidscontrole gaan wij onder meer na of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting. Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u, via de Financiële verordening (art. 4), met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV heeft vastgelegd.

Uit de programmarekening blijkt dat er bij één programma op de lasten een overschrijding heeft plaatsgevonden:

Omschrijving programma	overschrijding van de lasten
Programma Welzijn & Zorg	€ 203.000,-

Het college neemt in de programmarekening bij elk programma een overzicht op van de belangrijkste verschillen tussen raming en werkelijkheid per product. De gesignaleerde verschillen worden goed geanalyseerd en toegelicht.

Uit deze toelichting blijkt dat de overschrijding op het programma Welzijn & Zorg met name wordt veroorzaakt door overschrijdingen op het budget voor Inkomensvoorzieningen (uitkeren van de energietoeslag voor lage inkomens; hiervoor zijn extra gelden toegekend door het rijk via de september en decembercirculaires, maar deze toekenningen zijn niet meer in de begroting verwerkt) en de hogere uitgaven voor de Jeudzorg (ruim € 1 mln.). De overschrijdingen op de Jeugd zorg worden op blz. 26 en 27 van de rekening uitgebreid toegelicht; daarbij wordt toelichting gegeven op de negatieve effecten van de invoering van het woonplaatsbeginsel, meer voorzieningen die aan jeugd zijn verstrekt en de toename van het aantal zgn. multiprobleemgezinnen.

Wij kunnen ons vinden in de analyses en de opgenomen toelichting; de verantwoorde overschrijding van de lasten is weliswaar volgens de BBV in formele zin onrechtmatig, maar is niet verwijtbaar en hoeft daarom niet meegewogen te worden bij ons rechtmatigheidsoordeel.

kredietbeheer

Ook het beheer van de beschikbaar gestelde kredieten verloop bijna geheel binnen de gestelde kaders. Uit de 'overzichten investeringen', opgenomen per programma, blijkt dat van de 79 gedurende 2022 beschikbare kredieten er zes zijn overschreden; waarvan twee overschrijdingen als materieel (boven € 25.000) kunnen worden aangemerkt:

	beschikbaar	besteed
- vervanging bruggen	€ 283.000	€ 350.000
- investeringen in wegen 2022 (met 20 jaar afschrijving):	€ 545.000	€ 610.000

In de overzichten wordt ook aangegeven welke kredieten, bij bekrachtiging van de jaarrekening door de raad, worden afgesloten. Ook het overschreden kredieten wordt afgesloten.

Uit de overzichten blijkt dat enkele kredieten al lang beschikbaar staan; zo zijn er 5 kredieten die in de periode 2005 – 2016 beschikbaar zijn gesteld. Alhoewel het instrument van kredietverlening juist gericht is op het beschikbaar stellen van middelen over meerdere jaren, is het verstandig om periodiek wel een (her)ijking toe te passen om te kijken of de investeringskaders nog voldoende actueel zijn. Een alternatief zou kunnen zijn om aan investeringsprogramma's en kredieten altijd een (tijds)horizon mee te geven.

Analyses in de rekening

Het college geeft in de programmaverantwoording (jaarverslag) bij elk programma, per beleidsveld, een nadere toelichting op de belangrijkste verschillen tussen begroting en werkelijkheid (bij afwijkingen meer dan € 25.000,-). Naast een financiële analyse van de overschrijding wordt ook de aard en reden van de overschrijdingen per programma toegelicht. Korte tijdshalve verwijzen wij naar het jaarverslag en de daarin opgenomen analyses.

Bij het vaststellen van de jaarrekening worden, naast de genoemde specifieke voorstellen, alle overige overschrijdingen en eventueel daarmee samenhangende onttrekkingen uit reserves door de raad geautoriseerd. Wij zijn er bij het vormen van ons rechtmatigheidsoordeel van uitgegaan dat u conform het voorstel van het college besluit.

4.3 Administratievoering

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie alsmede de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2022 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld. Wij hebben geconstateerd dat er geen achterstanden zijn in de financiële administratie. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn onderbouwd met onderliggende specificaties.

Uit de VIC blijkt echter wel dat de administratieve verwerking op enkele onderdelen wel wat scherper kan.

Een aspect heeft in dit kader expliciet aandacht nodig: de bewaking dat gegevens van aanleverende systemen integraal en juist worden overgenomen in het grootboek en dat sub-administraties sluiten met het financiële systeem. Uit de VIC en onze controle bleek dat het borgen van deze aansluiting bij meerdere subadministraties (salarissen, belastingen, leges omgevingswet) aandacht nodig heeft.

4.4 De jaarrekening en de BBV

De jaarstukken (jaarrekening en het jaarverslag) dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV geeft voor de opzet en de inrichting begroting en de jaarstukken van gemeenten de wettelijke kaders aan. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2022 in voldoende mate voldoet aan de bepalingen zoals opgenomen in het BBV.

De programmaverantwoording 2022 geeft voor elk (sub)programma (beleidsveld), de actiepunten c.q. prioriteiten en de ontwikkelingen weer en er wordt een toelichting gegeven op de afwijkingen op de begroting 2022. Aan de inzichtsvereisten die het BBV voor de programmarekening weergeeft wordt in het jaarverslag 2022 voldaan.

Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening. Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening.

4.5 Programmarekening van baten en lasten

Het positieve resultaat over 2022 bedraagt na verwerking van de mutaties in de reserves € 4.031.000,- (2021: € 2.664.000,-) ten opzichte van een begroot resultaat na wijziging van € 0,-. Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren:

(in € 1.000)	begroting na wijziging	realisatie	afwijking
Resultaat voor bestemming	- 2.508	2.374	4.882
Saldo mutatie reserves	<u>2.508</u>	<u>1.657</u>	<u>- 850</u>
Resultaat na bestemming	<u>0</u>	<u>4.031</u>	<u>4.031</u>

(+ = voordelig)

In de toelichting bij de jaarrekening wordt het resultaat nader gespecificeerd; een specificatie en verklaring per beleidsveld treft u in de programmaverantwoording aan. Voor een meer uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de betreffende toelichtingen. In het besluit waarmee u de programmarekening vaststelt, wordt het resultaat bestemd. Deze bestemming zal na vaststelling van de rekening in de balans worden verwerkt.

Vennootschapsbelasting

De belastingplicht voor de vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven, die sinds 1 januari 2016 van kracht is, blijft een onzeker dossier. De vennootschapsbelasting vormt een kostenpost en het is daarom van groot belang dat gemeenten hun organisatie optimaliseren om het nadelige effect zo beperkt mogelijk te houden. Een belangrijk onderwerp in dit dossier is in 2021 jaar afgesloten: de belastingdienst heeft bevestigd dat het gemeentelijke woningbedrijf geen onderneming is in de zin van de vennootschapsbelasting.

Overigens betekent dit niet dat er geen vennootschapsbelasting betaald moet worden; over de positieve resultaten van andere activiteiten, waaronder het grondbedrijf, moet (naar verwachting) wel worden afgedragen. Maar vooralsnog is dat niet aan de orde. De aangiften 2016 tot en met 2020 zijn

vorig jaar door de fiscus met een definitieve aanslag afgedaan, en het totaalbedrag van de niet verrekende verliezen bedroeg tot eind 2020 ca. € 1,1 mln.

De aangifte 2021 (en ook die over 2022) moet nog worden ingediend.

Convenant met belastingdienst

In 2012 heeft Koggenland een convenant gesloten met de belastingdienst in het kader van horizontaal toezicht. Een van de pijlers in dat convenant was dat de gemeente zelf haar (fiscaal) beheer op orde heeft en daar, onder meer door de VIC, ook effectief op toetst. De belastingdienst heeft daar, alvorens het convenant te sluiten, destijds ook op getoetst.

De fiscus heeft vorig jaar aangekondigd de afspraken rondom het horizontaal toezicht wil vernieuwen (het zgn. doorontwikkeld horizontaal toezicht, DHT). Een van de aangescherpte voorwaarden in een nieuw convenant is een 'volledig self-assesment', waarmee een organisatie laat zien dat ze voldoet aan de criteria van de belastingdienst.

Om hier invulling aan te geven is er in het verslagjaar gekozen voor het inrichten van een Tax Control Framework (TCF). Daarvoor hebben externe fiscalisten dit jaar een fiscaal strategisch beleidsplan opgesteld; het plan heeft als doel om aantoonbaar fiscaal in control te zijn. Dit beleidsplan en de zgn. key-risks zijn binnenkort onderwerp van gesprek met de belastingdienst. De verwachting is dat het contract met de fiscus wordt verlengd (ontwikkeld plan, voorbereidingen lopen, gebrek aan capaciteit bij de fiscus) en dat een nieuw convenant DHT pas later wordt gesloten.

Dat betekent dat de gemeente tijd heeft om haar fiscale doelstellingen te realiseren en het TCF verder te verbeteren en te versterken. De acties daarvoor waren gepland voor 2022 en 2023, maar dienen inmiddels wel concrete invulling te krijgen om het doel, een nieuw convenant, niet uit het oog te verliezen. Er is externe fiscale ondersteuning ingeroepen omdat de specialistische kennis (nog) niet in huis beschikbaar is. Het is wel raadzaam de externe ondersteuning zo vorm te geven dat daarbij tevens ook feitelijke kennisoverdracht naar de medewerkers van Financiën plaatsvindt.

4.6 Balans en financiële positie

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2022, inclusief het resultaat na bestemming, in totaal € 42,5 miljoen. Hiervan heeft € 21,2 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves. In de onderstaande tabel is de financiële positie nader gespecificeerd.

(in € 1.000)	2022	2021	2018
algemene reserve	17.242	8.653	9.279
bestemmingsreserve	21.203	28.785	31.519
saldo rekening	<u>4.031</u>	<u>2.664</u>	<u>3.254</u>
totaal eigen vermogen	<u>42.476</u>	<u>40.102</u>	<u>44.052</u>

Actuele Nota reserves en voorzieningen

Het beleid rondom reserves en voorzieningen wordt, zoals ook vastgelegd in de financiële verordening, periodiek herzien. In december 2022 is daarom een herziene Nota reserves en voorzieningen 2023 door uw raad vastgesteld. Met deze nota wordt bewust stilgestaan bij de nut en noodzaak van de verschillende vermogenscomponenten, een verstandige analyse; met de vaststelling van de nota is ook besloten tot het opheffen van zeven reserves en voorzieningen.

In het raadsvoorstel bij de nota wordt aangegeven dat het geven van inzicht in de vermogenspositie van de gemeente Koggenland een van de doelen van de nota is. Naar ons idee kan dit element van de nota nog wat beter uit de verf komen; de vermogenspositie bestaat uit meer dan een presentatie van de afzonderlijke componenten.

Vermogenspositie en -beleid

Bij het uitwerken van de vermogenspositie kan gedacht worden aan een aantal aspecten:

- het afzetten van het vermogen (en de meer vrij beschikbare componenten) tegen de plannen en wensen van de gemeente. Zo heeft het college in maart jl. een memo gepresenteerd over de investeringsopgave van de gemeente; in totalen wordt er voor € 25 mln. investeringen van de algemene dienst verwacht en gaat het woningbedrijf € 34 mln. investeren. Dat zet de vermogenspositie in perspectief;
- uitwerking geven aan het minimaal nodige weerstandsvermogen of de gewenste omvang daarvan (het begrip weerstandsvermogen wordt wel gebruikt in de gelijknamige paragraaf, momenteel zonder een concrete getalsmatige onderbouwing);
- inventariseren en waarderen van stille en geheime reserves.

Naast het in perspectief zetten van de vermogenspositie is het verstandig na te denken over het vermogensbeleid in algemene zin of de kaders daarvan. Wij denken daarbij aan het vastleggen van een visie op de omvang van het vermogen en de daarvoor gewenste ontwikkeling; bijvoorbeeld door het hanteren van een vermogensplanning in combinatie met de lange termijndoelen van de gemeente. Ook al heeft de gemeente in omvang een redelijk vermogen, of juist daarom, is het wellicht verstandig het vermogensbeleid vast te leggen.

Rioolvoorziening

Koggenland heeft momenteel ca € 9,7 mln. aan gelden apart gezet in een voorziening voor riolbeheer in brede zin. Zoals ook in de Notitie reserves en voorzieningen 2023 opgenomen is de voorziening gebaseerd op het actuele gemeentelijk rioleringsplan (GRP) dat in december 2018 is vastgesteld. Een nieuw rioleringsplan laat nog even langer op zich wachten dan eerder voorzien. Het nieuwe plan, vooralsnog aangeduid als MJOP Riolering (2023), wordt pas opgesteld na invoering van de nieuwe omgevingswet. Dus naar verwachting pas in of na 2024.

Overigens zijn de contouren en de financiële uitgangspunten voor het nieuwe riool-onderhoudsplan wel bekend. Afgelopen december is het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 vastgesteld, en daarmee ook de uitgangspunten voor het nieuwe MJOP. In deze uitgangspunten zijn onder meer enkele besluiten bij de ombuigingen van april 2021 opgenomen: een daling van de tarieven voor rioolheffing waardoor de voorziening riool op jaarbasis grofweg met € 600.000 daalt tot een niveau van uiteindelijk na 10 jaar van ca € 4 mln. Daarmee wordt de stelselmatige onttrekking aan de voorziening bekrachtigd, maar is tevens de instandhouding van het riool via het nieuwe GRP in de toekomst geborgd.

De huidige wijze van presenteren van de rioolvoorziening geeft nog niet het inzicht in het beheer van de riool-gelden dat de commissie BBV graag ziet in begroting en rekening. De gemeente is zich daarvan bewust; in de nieuwst Nota reserves en voorzieningen is daarom ook opgenomen dat als het nieuwe GRP gereed is, de voorziening zal worden getoetst aan de BVV-notitie lokale heffingen.

4.7 Grondexploitatie en paragraaf grondbeleid

In de balans worden bij de post voorraden de grondexploitatie verantwoord. Er lopen op dit moment zeven grondexploitatie, met een boekwaarde van ca € 1,7 mln. (per saldo geactiveerde kosten) en een totaal verwacht resultaat van € 16,2 mln. Twee van de exploitatie lopen al geruime tijd en worden naar verwachting binnenkort (in 2023 resp. 2025) afgesloten; de overige exploitatie zijn pas recent (De Omloop en Het Veer in 2022) geopend, de ontwikkelingen moeten nog plaatsvinden en worden naar verwachting pas na 2030 afgesloten. Naast de toelichting in de balans wordt er over de grondexploitatie verantwoording afgelegd in de paragraaf Grondbeleid in de programmaverantwoording.

Periodieke actualisatie

De commissie BBV vindt een jaarlijkse herziening van de grondexploitatie-ramingen van groot belang. Ze stelt dat een actualisatie van de grondexploitatiecomplexen en de begrotingen, zowel met planinhoudelijke wijzigingen als autonome (financiële) wijzigingen jaarlijks moet plaatsvinden en door de raad moet worden vastgesteld.

Zoals onder meer recent in de (concept)begroting 2022 weergegeven, actualiseert Koggenland de exploitatie jaarlijks en informeert de raad daarover twee keer per jaar, via de paragraaf grondbeleid in de begroting en de rekening. Wij kunnen ons in deze benadering vinden.

Winstneming Hofland II

Uit de jaarlijkse actualisatie van de exploitatie bleek dat bij Hofland II, na een eerste winstneming in 2019, in het boekjaar opnieuw een tussentijdse winstneming mogelijk was; daarom is in de jaarrekening dit jaar een winst van € 900.000,- genomen op deze exploitatie. De verwachting is dat deze exploitatie in 2025 wordt afgesloten en er dan nog een positief resultaat resteert van ruim € 400.000.

Tussentijds winstnemen is toegestaan; de commissie BBV geeft aan dat, wanneer een exploitatie in de realisatiefase een betrouwbaar positief eindsaldo heeft, een (gedeeltelijke) winst kan worden berekend naar rato van het aantal verkocht vierkante meter ('percentage-of-completion'-methode). De raad van Koggenland heeft in juni 2019 deze methode uitgewerkt in een aantal praktische uitgangspunten. De voorgestelde winstneming voor Buitenplaats De Burgh is berekend op basis van deze door de raad vastgestelde uitgangspunten.

In de voorliggende jaarrekening is deze winstneming al verwerkt en opgenomen in het positieve rekeningresultaat. Omdat een van de begrotingsuitgangspunten is dat het grondbedrijf neutraal wordt verwerkt, had storting van deze bate in de bestemmingsreserve Grondbeleid via de mutaties in de reserves en voorzieningen in de rede gelegen. De storting is echter nog niet verwerkt, omdat in de nota Reserves en voorzieningen is opgenomen dat de bestemmingsreserve alleen wordt gevoed via bestemming van het resultaat.

4.8 Woningbedrijf

In de raadsvergadering van juni 2019 is de Visie en ontwikkeling Cluster Vastgoed gepresenteerd. Daarbij werd besloten om het woningbedrijf binnen de gemeentelijke organisatie te houden. Tegelijk werd er toen erkend dat er dan een professionalisering nodig was. Het opgestelde actieplan rondom de ontwikkeling van de organisatie en de bedrijfsvoering omvat een tijdspanne van vier jaar (ca 2019-2023), waarvan een aantal stappen inmiddels zijn gezet:

- er is een missie en visie vastgesteld;
- de voorlopige portefeuillestrategie en de bijbehorende voorlopige transformatie-opgave zijn vastgesteld;

- de governance-structuur is uitgewerkt;
- per juni 2022 is het nieuwe prestatiecontract Dagelijks onderhoud ingegaan;
- de website van het woningbedrijf is vernieuwd en gebruikersvriendelijker gemaakt;
- het verkoop- en huurbeleid van het woningbedrijf is opgesteld en vastgesteld.
- het formuleren van acties voor de bedrijfsvoering.

Puntsgewijs enkele ontwikkelingen bij de belangrijkste onderdelen die op de rol staan:

- de investeringsbegroting en het meerjarenonderhoudplan (MJOP) zijn in concept gereed (ook de in het laatste jaar flink gestegen bouwkosten zijn verwerkt): ze worden – na afstemming met de verduurzamingsopgave – voor 2023 definitief gemaakt;
- het investeringsstatuut is in opzet, hieraan wordt in de tweede helft 2023 een vervolg gegeven;
- het formuleren van sturingsinformatie en het ontwikkelen van verantwoordingsrapportages: is opgestart, de inzet is om medio 2023 een voortgangsrapportage te hebben opgezet;
- het actualiseren en ontwikkelen van procesbeschrijvingen en proceskengetallen: een aantal processen is beschreven (reparatie en onderhoud, het mutatieproces), de overige processen volgen in 2023 en worden mede ontwikkeld samen met de nieuwe partner die het dagelijks onderhoud uitvoert.

We hebben het al eerder benoemd: het gehele professionaliseringsproces en de transformatieopgave genomen, waren de voornemens best ambitieus: projectmatig ontwikkelen en de voortgang bewaken is daarom verstandig. Inmiddels is de ontwikkelperiode van grofweg vier jaar bijna voorbij. Wellicht een verstandig moment om te bezien welke acties nog nodig zijn om de doelstellingen uit 2019 te halen en te komen tot een kwalitatieve, stabiele beheerssituatie.

5 SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

5.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hiervoor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening.

De verantwoording over de uitvoering van specifieke regelingen en de besteding van de specifieke subsidies blijkt in de praktijk (blijvend) een complex proces. Niet alleen wij merken dat in onze praktijk, ook de Rijksoverheid ziet dat bij de aanlevering van gegevens.

Daarom brengt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naast de nota Procedure aanlevering verantwoordingsinformatie en de nota Verwachtingen accountantscontrole ook dit jaar weer de Invulwijzer SiSa 2022 uit, een uitgebreid document om het invullen van de SiSa-bijlage goed te begeleiden.

5.2 Toenemend aantal regelingen

Er zijn de laatste jaren enkele grote ontwikkelingen, die er mede toe leiden dat het aantal subsidie-regelingen waarover Koggenland zich moet verantwoorden flink groeit; in enkele jaren tijd van 6 naar 18 regelingen.

Ad-hoc regelingen

De Corona-crisis en de Toeslagen-affaire bij de kinderopvang zorgden in 2020 en 2021 al voor extra regelingen. Het afgelopen jaar zorgden de Oekraïne- en energiecrises ervoor dat het aantal kortlopende regelen nog niet afneemt. In 2022 kwamen er voor Koggenland 5 ad-hoc rijksuitkeringen bij: de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne, de Aanpak energiearmoede; de tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie, de Wet inburgering en de Onderwijsroute voor asielstatushouders

Ook dit jaar geldt dat een aantal van deze regelingen snel is ingevoerd, en deze snelheid gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet uitgewerkt en leidt deels tot nadere toelichting of interpretatie achteraf.

Mede daarom is nog niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn voor sommige nieuwe regelingen nog geen prestaties en bestedingen verantwoord.

Evaluatie

Overigens wordt de gehele werkwijze rondom SiSa, nu blijkt dat de groei van het aantal Sisa-regelingen voor een deel structureel is, ook op rijksniveau (door de commissie Bado) nader bekeken. Zowel de feitelijke handelswijze rondom afzonderlijke regelingen (zijn de regelingen en instructies bij met name de ad-hoc regelingen wel kwalitatief genoeg) als de systematiek als geheel (is SiSa op deze wijze, gecombineerd met de jaarrekening, nog wel uitvoerbaar).

5.3 Projectverantwoordelijkheid in relatie met SiSa

Met de invoering van de SiSa-systematiek beoogde de rijksoverheid een uniformering en – in die gedachtegang – ook versimpeling van het verantwoordingstraject en controletraject voor rijkssubsidies (en bij enkele regelingen ook provinciale subsidies).

Deze voordelen zijn er zeker; de werkwijze heeft echter ook enkele nadelen. Een ervan is het technische karakter van de verantwoording (de SiSa-bijlage in de jaarrekening is lastig om te begrijpen voor een gemiddelde gebruiker van een jaarrekening). De ander is het feit dat verantwoording van veel subsidieregelingen op één moment komt, en juist in de jaarrekeningtijd.

Deze aspecten zorgen ervoor dat er voor de verantwoording sterk geleund wordt op de deskundigheid van de afdeling Financiën; hoewel begrijpelijk moet wat ons betreft de eindverantwoordelijkheid voor de verantwoording van de verschillende regelingen c.q. projecten niet liggen bij Financiën, maar nadrukkelijk neergelegd worden bij de beleidsmedewerkers.

5.4 Specifieke attentiepunten

Met de toename van het aantal SiSa-regelingen blijken ook een aantal specifieke onderwerpen weer actueel te worden:

- **het bestedingsbegrip.** Gelden van de gemeente worden pas aangemerkt als besteed als de prestatie die met de gelden wordt beoogd feitelijk geleverd is. Een juiste toepassing hiervan is in een aantal gevallen kritisch als de uitvoering van een regeling wordt neergelegd bij een derde partij, veelal een gesubsidieerde instelling. Als de subsidie op jaarbasis wordt gegeven komt het voor dat de jaarverantwoording van de instelling nog niet beschikbaar is bij het opstellen van de SiSa-bijlage, en dus de besteding daarmee niet aangetoond kan worden. Er zal dan ander, aanvullend bewijs moeten worden verzameld om de juiste besteding van de gelden te kunnen aantonen. Dit vraagstuk speelde dit jaar onder meer bij de OAB-regeling 2019-2022, een subsidieregeling die dit jaar na een looptijd van 4 jaar 'afgerekend' moet worden.
- **het opnemen van eigen uren in de kosten.** In een aantal regelingen is het toegestaan kosten van de inzet van eigen personeel op te nemen in de SiSa-verantwoording. Maar dat stelt we eisen aan de registratie van deze uren: a-tempo vastleggen van de uren, onafhankelijke beoordeling en adequaat verzamelen van de registraties is nodig. Alhoewel integraal tijdschrijven bij gemeenten ver verleden tijd is, zijn elementen daarvan expliciet nodig willen we op betrouwbare wijze kosten van de eigen organisatie toerekenen aan rijkssubsidies. Dit onderwerp kwam dit jaar aan de orde bij de Oekraïne-regeling, waar het toegestaan was om in het kader van de voorbereiding de inzet van eigen medewerkers aan te merken als subsidiabele kosten.

5.5 Tabel van fouten en onzekerheden

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringtoleranties overschrijden. De hiervoor genoemde aspecten hebben geen effect op de juistheid van de gepresenteerde SiSa-gegevens voor die regelingen. Ook zijn wij van mening dat de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand zijn gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen, dit jaar aanzienlijk uitgebreid door de nieuwe regelingen en de uitgebreidere meldingen bij een aantal regelingen, hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

6 OVERIGE BEVINDINGEN EN ONTWIKKELINGEN

6.1 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Met ingang van 2013 geldt voor topinkomens een meer dwingende regelgeving: de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Deze regelgeving verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 100 procent van het ministersalaris en dwingt af dat de bezoldiging van topfunctionarissen wordt gepubliceerd.

Deze publicatieplicht geldt niet alleen voor de jaarrekening, daarvoor worden gedetailleerde gegevens gevraagd; wij moeten er in onze controleverklaring een apart oordeel over geven. Door de gemeente wordt, zowel qua bezoldiging als publicatie, voldaan aan de specifieke regels.

6.2 Fraude

De accountant is wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudes te melden aan het bestuur. De accountant is verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht, waarbij moet worden opgemerkt dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. Wij hebben zowel binnen het controleteam ('pre-auditgesprek') als met uw management overleg gevoerd waarbij nadruk is gelegd op eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen hiertegen.

Van het college hebben wij bij de afronding van onze controle een bevestiging bij de jaarrekening ontvangen dat er intern geen onregelmatigheden zijn geconstateerd. Daarnaast hebben wij bij de interim-controle en eindejaarscontrole zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd op de werking van interne beheersingsmaatregelen, memoriaalboekingen, schattingen en is gelet op significante en/of ongebruikelijke transacties in de financiële administratie. Wij hebben hierbij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

6.3 Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring

Onze beroepsorganisatie NBA heeft vorig jaar aan de tweede kamer toegezegd dat accountants expliciet toelichting gaan geven over hun werkzaamheden voor en bevindingen over de onderwerpen fraude en continuïteit. Achtergrond bij deze ontwikkeling is dat de rijksoverheid, en breder het maatschappelijk verkeer, verwacht dat de accountant – naast zijn controle van de jaarrekening en het oordeel daarover – bij zijn controlewerkzaamheden ook altijd deze onderwerpen in zijn controle betreft en daarbij bevindingen heeft die nuttig/nodig zijn voor de gebruiker van de controleverklaring.

Dit heeft ertoe geleid dat de controlestandaarden op deze gebieden zijn uitgebreid en in de controleverklaring bij de jaarrekening van uw gemeente twee nieuwe secties zijn opgenomen, te weten:

- controleaanpak frauderisico's;
- controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

In deze secties wordt ingegaan welke risico's wij zien ten aanzien van beide onderwerpen, alsmede welke controlewerkzaamheden wij hebben uitgevoerd om deze risico's af te dekken. Waar nodig hebben wij in onze controleverklaring verwezen naar toelichtingen over deze onderwerpen in het jaarverslag en/of de jaarrekening.

6.4 Automatisering en informatiebeveiliging

De controle van de jaarrekening is niet primair gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen. Wel betrekken wij in onze controle op de processen de wijze waarop de digitale gegevensverwerking verloopt

ENSIA

ENSIA (“eenduidige normatiek single information audit”) is een gezamenlijk project van enkele ministeries en de VNG/gemeenten. Het project heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Hiervoor geldt sinds 2021 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm. Uitgangspunt binnen ENSIA is dat aangesloten wordt op de gemeentelijke P&C-cyclus. Idee daarbij is dat het bestuur meer inzicht krijgt in de stand van zaken van de informatieveiligheid en hier ook beter op kan sturen.

De aanpak van ENSIA door Koggenland is praktisch: de stappen die worden genomen zijn overeenkomstig de landelijke planning. De ENSIA-vragenlijsten over 2022 (BIG, Suwinet, BRO, BAG, BGT en DigiD) zijn inmiddels ingevuld; ook de zelfevaluatie WOZ (waarde onroerende zaken) en VDW (verhoogde digitale weerbaarheid) die met ingang van 2021 onderdeel van ENSIA zijn geworden. De verantwoordingsrapportages zijn waar nodig beschikbaar gesteld aan toezichthouders. Naar aanleiding van de zelfevaluatie zijn voor Suwinet (voor het onderdeel Burgerzaken inkijk) en de BIO verbeterpunten opgesteld die het komend jaar worden doorgevoerd. Dit is nodig omdat uit de audit naar voren kwam dat de gemeente op deze onderdelen nog niet aan alle gestelde IT-voorwaarden voldeed. De controle door de RE op de onderdelen DigiD en Suwinet is begin april afgerond en leverde een onverkort positief oordeel op.

7 ACTUELE ONTWIKKELINGEN

7.1 Handreiking Uniform Control Framework

Veel gemeenten zijn bezig om de interne beheersing binnen de organisatie verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Een vorm waarin dit gedaan kan worden is het 'control framework'. De directe aanleiding om het control framework verder te ontwikkelen is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023.

Om gemeenten meer richting te geven aan de inrichting van het control framework en de keuzes die hierbij gemaakt kunnen worden, heeft de commissie BADO een handreiking opgesteld voor het ontwikkelen van interne controle frameworks bij gemeenten. De handreiking geeft gemeenten op hoofdlijnen inzicht in hoe ze kunnen nadenken over het voor hen meest passende interne controleraamwerk.

De Commissie BADO zal naar aanleiding van deze notitie bezien of een inventarisatie van best practices kan worden gemaakt, zodat aan hand van praktijkvoorbeelden meer diepgang gegeven kan worden aan de verdere uitwerking en toepassing van een control framework.

7.2 Invoering Omgevingswet is een feit

Na een invoeringsproces dat enkele jaren heeft geduurd, is de Omgevingswet dan toch een feit. Op 14 maart 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Hiermee is er duidelijkheid gekomen over de invoeringsdatum en ook geborgd dat gemeenten voldoende voorbereidingstijd hebben. Om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van de Omgevingswet, heeft de VNG een zogenaamde self-assessment gelanceerd onder de naam Klaar voor de Start. Aan de hand van een aantal stellingen langs negen thema's krijgt u inzicht waar uw gemeente staat richting inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar ook voor de periode daarna.

7.3 Aanpassingen in Notitie Overhead

De notitie Overhead van de commissie BBV is geactualiseerd. Een belangrijke aanpassing is de definitie van het begrip overhead zelf. Ook zijn er voorbeelden toegevoegd die antwoord geven op actuele vraagstukken. Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2023 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2024.

7.4 Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan

Het thema duurzaamheid wordt steeds belangrijker in de jaarverslagen van overheden en organisaties. Hierbij speelt het begrip ESG een belangrijke rol. Hierbij staat ESG voor Environment, Social en Governance.

Voor uw gemeente kunnen bijvoorbeeld ESG-normen worden gebruikt om te meten hoe duurzaam en maatschappelijk verantwoord uw gemeente is. Dit kan bijvoorbeeld omvatten hoe de gemeente omgaat met klimaatverandering, hoe ze de leefkwaliteit verbetert voor haar inwoners, hoe transparant en effectief de gemeentelijke bestuursstijl is, en hoe ze omgaat met diversiteit en inclusie.

Duurzaamheidsinformatie in jaarverslagen van bedrijven met meer dan 250 medewerkers moet vanaf 2025 zelfs verplicht getoetst worden door accountants (op basis van de zogeheten Corporate

Sustainability Reporting Directive (CSRD)). Het door de accountant gecontroleerde en goedgekeurde jaarverslag moet helderheid geven over doelstellingen, strategie en voortgang op de belangrijkste prestatie-indicatoren van haar ESG-doelen. Verder moeten de bedrijven inzicht geven in hun toekomst op het vlak van duurzaamheid.

Het is onze verwachting dat de CSRD binnen afzienbare tijd ook van toepassing wordt voor maatschappelijke organisatie, zoals gemeenten.

7.5 Adviesrapport 'Elke regio telt'

Drie adviesraden, te weten de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (RLI), de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) hebben een adviesrapport uitgebracht onder de naam 'Elke regio telt'. Dit rapport staat stil bij regionale verschillen in welvaart en welzijn en de rol die de overheid daarbij speelt.

Om de onwenselijke brede welvaartsverschillen in Nederland tegen te gaan, adviseren de raden het volgende:

- Herijk de reguliere beleids- en investeringslogica van het Rijk, door het rijksbeleid te richten op brede welvaart in alle regio's en het mogelijk maken om budgetten te bundelen.
- Investeer in langjarige en substantiële programma's voor regionale ontwikkeling, door regio's kansenagenda's te laten ontwikkelen voor een grotere brede welvaart en als rijksoverheid langjarige investeringsbudgetten beschikbaar te stellen.
- Werk aan een vitale relatie tussen regio's en de rijksoverheid door te werken aan een modern spreidingsbeleid en het realiseren van vertegenwoordiging van regio's bij het Rijk en van de rijksoverheid in regio's.

De uitkomsten van dit adviesrapport kunnen mogelijk een belangrijk effect hebben op uw regio en de herziening van de financiële verhoudingen vanaf 2026. Het kabinet heeft aangegeven om nog voor het zomerreces een reactie naar de Kamer te sturen.

8 CONCLUSIE

8.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden

De controle heeft primair tot doel een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Uit onze werkzaamheden zijn geen andere, materiële controleverschillen gebleken dan hiervoor in het rapport genoemd. De door ons gesignaleerde opmerkingen zijn verwerkt en/of gecorrigeerd in de voorliggende jaarrekening, in enkele gevallen zijn er afspraken gemaakt over analyse en verwerking in 2023.

Een onderwerp willen we in deze afsluiting expliciet benoemen: de controle in het sociaal domein leverde vragen op rondom het resultaatgericht werken en de administratieve protocollen. Het college heeft als gevolg daarvan het resultaatgericht werken buiten werking gesteld en zich voorgenomen dit jaar nader te bekijken hoe hieraan in de toekomst concreet en op een rechtmatige wijze invulling te geven.

Gemeten aan deze met u afgesproken normen voor onze controle (zie par. 2.3), komen zowel de fouten als de onzekerheden niet uit boven de afgesproken toleranties.

8.2 Samenvatting bevindingen in dit rapport

De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeente Koggenland betreffen:

- Blijf aandacht geven aan de bezetting bij Financiën (par 1.3);
- Laat de formele kaders voor de rechtmatigheidscontrole door de raad vaststellen (par. 3.2);
- Ontwikkel de VIC zo dat deze een goede basis vormt voor het rechtmatigheidsoordeel over 2023 (par. 3.2);
- Plan de VIC zo dat controles snel volgen op de uitvoering van processen en resultaten tijdig beschikbaar zijn (par. 3.3);
- Ontwikkel (regionaal) een uitvoerbare werkwijze voor het beoordelen van de prestatielevering bij resultaat-afspraken (par. 3.5.1);
- Monitor de regionale ontwikkelingen rondom de zorglevering en de administratieve protocollen (par. 3.5.1);
- Zolang voorgaande zaken niet ontwikkeld zijn: bekrachtig bestuurlijk de huidige praktische werkwijzen (par. 3.5.1);
- Actualiseer het inkoopbeleid en ontwikkel inkoop hulpmiddelen, samen met de nieuwe inkoopadviseur (par. 3.5.2);
- Geef aan kredieten en investeringsprogramma's altijd een tijdshorizon mee (par. 4.2);
- Zorg voor een systematiek waarbij aansluiting tussen financieel-administratieve applicaties geborgd is (par. 4.3);
- Bewaak de ontwikkeling van het Tax control Framework en zorg dat ook kennisoverdracht naar medewerkers Financiën plaatsvindt (par. 4.5);
- Overweeg de vermogenspositie uit te werken en vermogensbeleid te ontwikkelen (par. 4.6);
- Evalueer de ontwikkeling van het Woningbedrijf en kom tot een stabiele beheersituatie (par. 4.8);
- Leg eindverantwoordelijkheid voor ontvangen subsidies (inclusief de SiSa-verantwoording) bij de beleidsafdelingen (par. 5.3).

8.3 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring bij de jaarrekening 2022 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening 2022 ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Wij hebben niet gecontroleerd op de in het jaarverslag opgenomen kengetallen en toelichtingen. Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: Tabel van bevindingen SiSa-bijlage 2022

Bijlage: Tabel van bevindingen SiSa-bijlage 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties		TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2022		
Berichtgeverinformatie				
Type overheidslaag:	gemeente			
Naam berichtgever:	Koggenland			
Berichtgevercode:	1598			
Rapportage-periode:	2022			
Controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid	goedkeurend			
Strekking controleverklaring getrouwheid	goedkeurend			
Vindplaats				
Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op de pagina's:	25-26			
Fouten en onzekerheden 2022				
nr	Specifieke uitkering	fout of onzekerheid	financiële omvang (in €)	toelichting
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen			geen opmerkingen
A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen			geen opmerkingen
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			geen opmerkingen
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			geen opmerkingen
C55	Aanpak energiearmoede			geen opmerkingen
C62	Specifieke uitkering kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			geen opmerkingen
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			geen opmerkingen
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			geen opmerkingen
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2022 Gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - totaal 2021			geen opmerkingen
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ (excl. BOB) - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ (excl. BOB) - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	BBZ vanaf 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2022

Fouten en onzekerheden 2022 (vervolg)

nr	Specifieke uitkering	fout of onzekerheid	financiële omvang (in €)	toelichting
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - totaal 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ (excl. BOB) - totaal 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ (excl. BOB) - totaal 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB - totaal 2021			geen opmerkingen
	BBZ vanaf 2020: gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen - totaal 2021			geen opmerkingen
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	- Tozo 1: fundamentele rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 1: belangrijke rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 2			geen opmerkingen
	- Tozo 3			geen opmerkingen
	- Tozo 4			geen opmerkingen
	- Tozo 5			geen opmerkingen
	- gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud			geen opmerkingen
	- gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstreking			geen opmerkingen
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - totaal 2021			geen opmerkingen
	- Tozo 1: fundamentele rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 1: belangrijke rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 2			geen opmerkingen
	- Tozo 3			geen opmerkingen
	- Tozo 4			geen opmerkingen
	- Tozo 5			geen opmerkingen
	- gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud			geen opmerkingen
	- gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstreking			geen opmerkingen
G10	Wet inburgering - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
G12	Gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	Gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Wet Inburgering - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
G12A	Gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand - totaal 2021			geen opmerkingen
	Gedeerde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Wet Inburgering - totaal 2021			geen opmerkingen
	Aantal gedupeerden ingevolge de regeling kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de kinderopvangtoeslag-affaire in 2021			
G13	Besteding - baten onderwijsroute - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
	Besteding - baten overige voorzieningen - gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
H4	Specifieke uitkering stimulering Sport			geen opmerkingen
H8	Regeling Sportakkoord			geen opmerkingen
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of -aanpakken			geen opmerkingen
H25	Regeling specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)			geen opmerkingen